

Brussel, 26 juni 2026
(OR. en)

11234/26

FIN 984

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	26 juni 2026
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2026) 344 final
Betreft:	VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD over de follow-up van de kwijting van het begrotingsjaar 2024

De delegaties vinden hierbij document COM(2026) 344 final.

Bijlage: COM(2026) 344 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 25.6.2026
COM(2026) 344 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

over de follow-up van de kwijting van het begrotingsjaar 2024

Verslag over de follow-up van de verzoeken in de kwijtingsresoluties
van het Europees Parlement en in de aanbeveling tot kwijting van de
Raad voor het begrotingsjaar 2024

Inhoud

1. Inleiding1

2. Een begroting die haar doelstellingen verwezenlijkt.....1

3. Beschermen van de financiële belangen van de EU..... 4

4. Transparantie..... 12

5. Houdbaarheid van de schuld..... 15

6. Vooruitblik..... 16

1. Inleiding

Op 29 april 2026 besloot het Europees Parlement, rekening houdend met een aanbeveling van de Raad, de Commissie kwijting te verlenen voor de uitvoering van de EU-begroting in 2024.

In dit verslag wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste acties van de Commissie naar aanleiding van de voornaamste verzoeken van: i) het Europees Parlement, die zijn opgenomen in zijn kwijtingsresolutie¹, en ii) de Raad, die zijn opgenomen in zijn aanbeveling over de kwijting². Specifieke verzoeken zullen later dit jaar door de Commissie worden beantwoord.

2. Een begroting die haar doelstellingen verwezenlijkt

In 2024 was de EU-begroting van vitaal belang om de EU te helpen haar beleidsprioriteiten te verwezenlijken. Zoals uiteengezet in het *Jaarlijks beheers- en prestatieverslag over de EU-begroting — Begrotingsjaar 2024*³ heeft de EU-begroting ertoe bijgedragen de economische, sociale en territoriale cohesie te versterken, landbouwers te ondersteunen en de productiviteit van de landbouw te verbeteren. De begroting steunde de groene en de digitale transitie en de versterking van de buitengrenzen en de defensievermogens van de EU, hielp de migratiedruk aan te pakken, verleende onwrikbare steun aan Oekraïne en hielp de EU te reageren op de humanitaire crisis in het Midden-Oosten.

De EU-begroting was cruciaal om het concurrentievermogen van de EU te stimuleren, de economische veiligheid te versterken (bv. door te investeren in schone technologieën, menselijk kapitaal en grensoverschrijdende infrastructuur om de regionale ontwikkeling en de eengemaakte markt te versterken) en wereldwijd de strategische partnerschappen van de EU te ondersteunen.

a. Uitvoering van de begroting

¹ [Besluit van het Europees Parlement van 29 april 2026 over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024, afdeling III — Commissie, uitvoerende agentschappen en het negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds — 2025/2145\(DEC\).](#)

² [Aanbeveling van de Raad betreffende de aan de Commissie te verlenen kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2024 \(5749/26\).](#)

³ [Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en de Europese Rekenkamer Jaarlijks beheers- en prestatieverslag over de EU-begroting — Begrotingsjaar 2024, COM\(2025\) 824 van 17.6.2025.](#)

Het Parlement maakt zich zorgen over het uitvoeringspercentage van de EU-begroting in het kader van het huidige meerjarig financieel kader (MFK) en van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF). Het merkt op dat vertragingen bij de uitvoering het risico op vrijmakingen en de druk naar het einde van de programmeringsperiode toe vergroten.

De Commissie benadrukt dat de vastgelegde maar nog niet uit de EU-begroting betaalde bedragen, d.w.z. de nog betaalbaar te stellen vastleggingen (of RAL, van het Franse “reste à liquider”), eind 2024 met 35 miljard EUR zijn gedaald ten opzichte van eind 2023. Bijna de helft van de eind 2024 bestaande RAL's (met uitzondering van de RAL van NextGenerationEU — NGEU) houdt verband met het cohesiebeleid en dus met de uitvoering door de lidstaten van middelen onder gedeeld beheer. Aangezien het aandeel van de geselecteerde projecten in de praktijk steeg van circa 12 % eind 2023 tot circa 37 % (2024) en circa 65 % (2025) van de beschikbare middelen voor de cohesieprogramma's 2021-2027, kwam de financiële uitvoering in een aanzienlijke stroomversnelling, waarbij veel lidstaten betalingsaanvragen indienden die ruimschoots hun N+3-doelstelling voor het vrijmaken van middelen overschreden. Door deze positieve ontwikkeling hebben de selectie van projecten en de betalingen een inhaalslag gemaakt ten opzichte van 2014-2020. Om een vlotte uitvoering te waarborgen ondersteunt de Commissie de lidstaten bij het versterken van hun administratieve capaciteit en het aanpakken van knelpunten in investeringen.

De Commissie zal de uitvoering van EU-programma's en -instrumenten op de voet blijven volgen. Zij publiceert jaarlijks informatie over de prognose van de begrotingsuitvoering en een voortgangsverslag over de nog betaalbaar te stellen vastleggingen.

Wat betreft de RAL van NextGenerationEU hebben veel lidstaten hun nationale herstel- en veerkrachtplannen herzien, middelen herschikt ten gunste van uitvoeringsrijpe projecten, mijlpalen en streefdoelen aangepast en knelpunten bij de uitvoering aangepakt, met behoud van het ambitieniveau van de herstel- en veerkrachtplannen. Deze herzieningen waren erop gericht rekening te houden met veranderde omstandigheden en de uitvoerbaarheid te verbeteren, met het oog op een tijdige afronding van de betalingen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit tegen eind 2026. Op 30 april 2026 heeft de Commissie [richtsnoeren voor de lidstaten](#) over de operationele aspecten in verband met de laatste fase en de afsluiting van de herstel- en veerkrachtfaciliteit vastgesteld om ervoor te zorgen dat deze succesvol kan worden afgerond.

Tot op zekere hoogte hebben de lidstaten mogelijkwerijs prioriteit gegeven aan de uitvoering en herziening van hun herstel- en veerkrachtplannen, wat tot vertragingen bij de uitvoering van de cohesiebeleidsprogramma's kan hebben geleid. Tegelijkertijd zullen maatregelen die worden ondersteund in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit de uitvoering van de MFK-fondsen helpen versnellen. Naar verwachting zullen de hervormingen van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, gericht op het versnellen van de vergunningsprocedures,

bijvoorbeeld positieve overloopeffecten hebben op de uitvoering van investeringsmaatregelen van andere EU-fondsen.

b. Aanpak van nieuwe prioriteiten: defensie en Oekraïne

De Commissie is ingenomen met het standpunt van het Parlement dat defensie en steun voor Oekraïne in de huidige geopolitieke context als begrotingsprioriteit moeten worden beschouwd en dat voldoende middelen moeten worden toegewezen om deze doelstelling te verwezenlijken⁴.

De Commissie streeft ernaar om de defensievermogens van de EU te versterken. Zij heeft verschillende initiatieven voorgesteld om de paraatheid en investeringen op defensiegebied te stimuleren, waaronder i) een maximum van 150 miljard EUR aan leningen voor de lidstaten, ondersteund door de EU-begroting in het kader van het instrument “Optreden voor de veiligheid van Europa” (Safe), ii) het witboek over de gereedheid van de Europese defensie 2030, iii) het ReArm Europe-plan, en iv) de vereenvoudiging van het omnibuspakket voor defensiegereedheid.

Vanaf de Russische invasie van Oekraïne tot eind 2024 heeft de EU, in het kader van haar onverminderde inzet voor Oekraïne, 130,2 miljard EUR gemobiliseerd aan financiële, economische, humanitaire, militaire en diplomatieke steun. In februari 2024 werd de faciliteit voor Oekraïne opgericht om het herstel, de wederopbouw en de modernisering van Oekraïne te ondersteunen. Om tegemoet te komen aan de financieringsbehoeften van Oekraïne voor de periode 2026-2027, werd de steunlening voor Oekraïne, die in de periode 2026-2027 tot 90 miljard EUR beschikbaar stelt en wordt gefinancierd door middel van EU-leningen op de kapitaalmarkten, [in februari 2026 goedgekeurd](#).

c. Gevolgen van EU-financiering voor het klimaat en de biodiversiteit

De Commissie neemt nota van de opmerkingen van de Europese Rekenkamer (ERK) over tekortkomingen in de methodologie van de Commissie voor het ramen van de klimaateffecten van uitgaven van de Unie⁵ en van de verklaring van het Parlement dat de huidige methoden voor het bijhouden van uitgaven op het gebied van klimaat en biodiversiteit niet alle effecten van de activiteiten van de Unie volledig in kaart brengen⁶.

De Commissie wil de bijdragen aan en de resultaten van de EU-begroting met betrekking tot klimaatactie en biodiversiteit meten in overeenstemming met het

⁴ Zie punt 17 — 2025/2145(DEC).

⁵ Zie punt 13 — 2025/2145(DEC).

⁶ Ibidem.

huidige prestatiekader. Voor de herstel- en veerkrachtfaciliteit, het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het cohesiebeleid is zij verplicht de methode en de specifieke coëfficiënten toe te passen die zijn vastgesteld in de respectieve basishandelingen tot vaststelling van deze programma's. Voor het MFK 2028-2034 heeft de Commissie een gestroomlijnd systeem voorgesteld om de uitgaven en resultaten van de EU in verband met klimaat- en milieudoelstellingen te monitoren.

3. Beschermen van de financiële belangen van de EU

De Commissie hecht het grootste belang aan het toezicht op het gebruik van EU-middelen, in samenwerking met nationale autoriteiten en andere uitvoerende partners.

a. Uitgaven in overeenstemming met de waarden van de EU, waaronder de rechtsstaat

Rechtsstaat

Het Parlement verzoekt de Commissie om ten volle en consequent gebruik te maken van de beschikbare instrumenten om EU-financiering op te schorten of te beschermen wanneer tekortkomingen op het gebied van de rechtsstaat van invloed zijn op het goede financiële beheer in de betrokken lidstaten, met name in Hongarije en Slowakije.

Op grond van de conditionaliteitsverordening houdt de Commissie proactief toezicht op de situatie in alle lidstaten om schendingen van de beginselen van de rechtsstaat die onder het toepassingsgebied van deze verordening vallen, zo vroeg mogelijk op te sporen. De Commissie maakt ten volle gebruik van alle beschikbare sectorale en algemene rechtsinstrumenten om inbreuken op de beginselen van de rechtsstaat in de lidstaten aan te pakken die op een voldoende directe wijze van invloed zijn op of een ernstig risico vormen voor het goede financiële beheer van de EU-begroting of de bescherming van de financiële belangen van de EU.

Hongarije is sinds 2022 onderworpen aan maatregelen in het kader van de conditionaliteitsverordening ter bescherming van de EU-begroting, waaronder: i) de opschorting van 55 % van de begrotingsvastleggingen uit drie cohesieprogramma's, en ii) een verbod op het aangaan van nieuwe juridische verbintenissen met trusts van openbaar belang en entiteiten in het bezit ervan voor EU-financiering die onder direct of indirect beheer wordt uitgevoerd.

Naast de conditionaliteitsverordening beschikt de Commissie over andere belangrijke instrumenten om de EU-begroting te beschermen, met name: i) de horizontale randvoorwaarde inzake het Handvest van de grondrechten van de EU in het kader van de verordening gemeenschappelijke bepalingen en ii) de mijlpalen en

streefdoelen voor het aanpakken van uitdagingen op het gebied van de rechtsstaat in het kader van de nationale herstel- en veerkrachtplannen.

In het volgende meerjarig financieel kader blijven de eerbiediging van de rechtsstaat en de grondrechten een absolute voorwaarde — de conditionaliteitsverordening blijft van toepassing op alle fondsen. De door de Commissie voorgestelde nationale en regionale partnerschapsplannen voorzien in financiële steun voor maatregelen ter versterking van de rechtsstaat en de grondrechten, waarbij horizontale voorwaarden worden gehanteerd om te waarborgen dat de EU-begroting wordt beschermd tegen schendingen van de beginselen van de rechtsstaat en het Handvest. Indien een inbreuk na een jaar nog steeds niet is verholpen, kunnen de betrokken middelen worden herbestemd voor programma's die onder direct of indirect beheer vallen, met name programma's ter ondersteuning van de democratie, het maatschappelijk middenveld of de bestrijding van corruptie, in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure en onder voorbehoud van goedkeuring door het Parlement en de Raad. Bovendien moeten de lidstaten, om EU-financiering te ontvangen, regelingen treffen om ervoor te zorgen dat de betalingen aan de begunstigden worden voortgezet, zelfs als de EU-financiering wordt opgeschort. Deze waarborgen vormen een essentieel onderdeel van hun beheers- en controlesystemen.

Waarden van de EU

De Commissie neemt nota van de oproep van het Parlement tot een op risico's gebaseerde controle van de naleving van de EU-waarden door de begunstigden, teneinde mogelijke inbreuken op te sporen⁷. Krachtens het Financieel Reglement houdt de Commissie toezicht op alle fasen van haar contractbeheer om ervoor te zorgen dat organisaties en projecten die onverenigbaar zijn met de waarden van de EU geen steun ontvangen. Alle begunstigden van EU-financiering moeten zich contractueel verbinden tot de waarden waarop de EU is gegrondvest en ervoor zorgen dat deze worden nageleefd wanneer zij middelen uit de begroting van de Unie aanwenden. Het niet nakomen van deze verplichting kan leiden tot een vermindering van de financiering, opschorting of beëindiging van de subsidieovereenkomst en/of administratieve maatregelen (bv. uitsluiting of financiële sancties) in het kader van het systeem voor vroegtijdige opsporing en uitsluiting (EDES). Ten slotte waarborgen ex-postmechanismen in het kader van het Financieel Reglement het correcte gebruik van EU-middelen wanneer controles of audits een niet-nakoming van verplichtingen aan het licht brengen.

EDES is van toepassing op personen en entiteiten, waaronder marktdeelnemers en organisaties, die middelen in direct en indirect beheer aanvragen of ontvangen. De uitsluitingsgronden van het EDES bieden een breed kader voor het aanpakken van

⁷ Zie punt 161, xxii) — 2025/2145(DEC).

professioneel of ethisch wangedrag, waaronder het aanzetten tot haat, discriminatie en andere ernstige schendingen van de EU-waarden. Alle bevoegde ambtenaren voeren tijdens de beoordelingsfase controles uit in de EDES-database. Om het toezicht verder te versterken, zal de Commissie de mogelijkheid onderzoeken om indicatoren voor de naleving van de EU-waarden op te nemen in het Arachne+-risicobeoordelingsinstrument, mits dit technisch en juridisch haalbaar is.

Belangenconflicten

Het Parlement roept de Commissie op ervoor te zorgen dat er geen middelen van de Unie, direct of indirect, worden uitbetaald aan begunstigden, met inbegrip van personen die banden hebben met leden van de Europese Raad, wanneer er een belangenconflict is vastgesteld dat niet op aantoonbare en controleerbare wijze is opgelost⁸, en benadrukt dat de lidstaten moeten zorgen voor transparantie als waarborg tegen belangenconflicten.

De Commissie benadrukt dat alle lidstaten de bepalingen van de EU-Verdragen en de daarop gebaseerde wetgeving moeten naleven, met inbegrip van de bepalingen inzake een passend beheer van belangenconflicten op alle niveaus, en met name artikel 61 van het Financieel Reglement.

b. De EU-begroting beschermen tegen fraudeurs

Ontvangstenzijde

De Europese Rekenkamer heeft in haar jaarverslag voor 2024 een goedkeurend oordeel afgegeven over de ontvangsten van de EU-begroting, waarmee zij de stabiliteit en de nauwkeurigheid van de inning van ontvangsten door de Commissie bevestigde.

Het Parlement spreekt zijn waardering uit voor de inspanningen van het EOM [Europees Openbaar Ministerie] en OLAF [het Europees Bureau voor fraudebestrijding] om de georganiseerde uitbuiting van tekortkomingen in de douanecontroles van de Unie te bestrijden⁹ en wijst erop dat de problemen met onjuist of helemaal niet aangegeven douanerechten (de “douanekloof”) leiden tot een tekort aan geïnde invoerrechten, wat al vele jaren een hardnekkig probleem is voor de EU en haar lidstaten¹⁰.

8 Zie punt 21, v) — 2025/2145(DEC).

9 Zie punt 55 — 2025/2145(DEC).

10 Zie punt 51 — 2025/2145(DEC).

De Commissie is verheugd over het akkoord tussen het Parlement en de Raad van 26 maart 2026 over de hervorming van de douane-unie van de EU. Dit akkoord biedt een antwoord op de huidige uitdagingen waarmee de EU-douanediens ten te maken hebben, zoals een enorme toename van de handelsvolumes, met name in de e-commerce, een snel groeiend aantal EU-normen dat aan de grens moet worden gecontroleerd, en veranderende geopolitieke omstandigheden en crises. Met de oprichting van de EU-douaneautoriteit en de EU-douanedatahub zal deze hervorming bijdragen aan een betere, op gegevens gebaseerde coördinatie van het douanebeleid, met name via een verbeterd, EU-breed gecoördineerd kader voor risicobeheer.

Fraudebestrijdingsarchitectuur

Het Parlement heeft zijn bezorgdheid geuit over de ontoereikende coördinatie en informatie-uitwisseling tussen de fraudebestrijdingsorganen van de EU en de lidstaten. Op 16 juli 2025 heeft de Commissie een [witboek voor de herziening van de fraudebestrijdingsarchitectuur](#) gepubliceerd, waarin wordt benadrukt dat de bescherming van de financiële belangen van de EU moet worden versterkt. Het witboek onderstreept de cruciale rol en de voortdurende inzet van alle actoren binnen de fraudebestrijdingsarchitectuur en vormt een aanvulling op het voorstel van de Commissie voor het volgende meerjarig financieel kader. Een van de belangrijkste doelstellingen is het verbeteren van de samenwerking tussen de belangrijkste actoren in de fraudebestrijdingsarchitectuur: het EOM, OLAF, het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol), het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust) en de antiwitwasautoriteit. In het witboek wordt ook onderzocht hoe een meer geïntegreerd systeem tot stand kan worden gebracht en hoe het gebruik van middelen kan worden geoptimaliseerd door gebruik te maken van nieuwe technologieën, gegevens uit te wisselen en te kijken naar de complementariteit van de functies van de betrokken partijen.

De fraudebestrijdingsarchitectuur wordt herzien in het bredere kader van de herziening van de Europol- en Eurojust-verordeningen en de lopende evaluaties van de rechtsbesluiten van OLAF en het EOM, alsmede van de richtlijn betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PIF-richtlijn)¹¹. De Commissie zal de resultaten presenteren in een mededeling die voor eind 2026 is gepland, eventueel vergezeld van wetgevingsvoorstellen.

Een andere belangrijke doelstelling van de evaluatie is het verbeteren van terugvorderingen. De Commissie blijft, via jaarlijkse toezichtactiviteiten van OLAF, nauwlettend toezien op de uitvoering van de financiële aanbevelingen van OLAF (totdat er een definitief resultaat is bereikt) en van de kennisgevingen van het EOM die financiële gevolgen hebben. De Commissie onderzoekt de mogelijkheid om het jaarverslag over de bescherming van de financiële belangen van de EU en de bestrijding van fraude ("PIF-verslag") verder uit te breiden met aanvullende informatie en gegevens over terugvorderingen.

Verhoging van de begrotingsmiddelen van het EOM en OLAF

De Commissie neemt nota van de herhaalde oproepen van het Parlement om de capaciteit van het EOM en OLAF te vergroten en de samenwerking tussen beide diensten te versterken.

¹¹ Richtlijn (EU) 2017/1371.

De oprichting van het EOM in 2017 had gevolgen voor de personeelsbezetting van OLAF vanwege synergieën en efficiëntieverbeteringen tussen beide diensten. Volgens het oorspronkelijke financieel memorandum zou het EOM vanaf 2023 met een stabiele personeelsbezetting van 115 voltijdsequivalenten functioneren. Sinds de oprichting heeft het EOM echter elk jaar hogere bijdragen en meer personeel toegewezen gekregen dan oorspronkelijk gepland. In naar behoren gemotiveerde gevallen werden tijdens de vaststellingsprocedure van de jaarlijkse begrotingen extra middelen toegevoegd; voor buitengewone behoeften gebeurde dit in de loop van het jaar via gewijzigde begrotingen. In de periode 2024-2026 kreeg het EOM meer middelen toegewezen om rekening te houden met de deelname van Polen en Zweden, de gestegen salaris- en huisvestingskosten, de eigen IT-architectuur en het toegenomen aantal Europese gedelegeerde openbare aanklagers en gedetacheerde nationale deskundigen.

Gezien de ervaring van OLAF met het voeren van administratieve onderzoeken en met het oog op het voorkomen van dubbel werk tussen administratieve en strafrechtelijke onderzoeken, zijn maximaal 45 posten en kredieten voor extern personeel overgedragen aan het EOM. In de periode 2019-2027 zal het personeelsbestand (functies en extern personeel) van OLAF, rekening houdend met zowel de overplaatsingen naar het EOM als de uitbreidingen van OLAF via de toewijzingsprocedures van de Commissie, met 38 zijn afgenomen.

OLAF werkt intensief samen met het EOM op basis van hun respectieve verordeningen en werkafspraken, op grond waarvan OLAF elk vermoeden van een strafbaar feit dat onder de bevoegdheid van het EOM zou kunnen vallen, meldt, en waarbij dubbel onderzoek wordt voorkomen door middel van een mechanisme voor onderlinge afstemming. OLAF kan ook bijdragen aan onderzoeken van het EOM door aanvullende administratieve onderzoeken uit te voeren en het EOM waar nodig te ondersteunen.

In navolging van de aanbeveling van de Rekenkamer in haar Speciaal verslag 26/2025 en voortbouwend op de herziening van de fraudebestrijdingsarchitectuur zal de Commissie nagaan welke regelingen nodig zijn voor de oprichting en het beheer van een gemeenschappelijk register van fraudeverdenkingen, teneinde de informatie-uitwisseling tussen OLAF en het EOM te verbeteren.

c. Foutenniveau en controlesystemen

Preventieve en correctieve maatregelen

De Commissie voert meerjarige controlestrategieën uit om de EU-middelen te beschermen. Wanneer bij haar controles fouten of tekortkomingen worden vastgesteld, leidt dit tot preventieve maatregelen (d.w.z. correcties, onderbrekingen of opschortingen voordat de Commissie betalingen verricht) en corrigerende maatregelen (d.w.z. correcties nadat de betalingen hebben plaatsgevonden) tot aan de afsluiting van het programma. In het kader van het gedeeld beheer voeren de lidstaten controles uit om ten onrechte betaalde bedragen op te sporen en terug te

vorderen. Tekortkomingen die in de nationale beheers- en controlesystemen worden vastgesteld, kunnen aanleiding geven tot financiële correcties. In 2024 hebben de inspanningen van de Commissie, in combinatie met die van de lidstaten in het kader van het gedeeld beheer, geleid tot de terugvordering van 2,66 miljard EUR (1,18 miljard EUR preventief, 1,48 miljard EUR correctief), voornamelijk op het gebied van het cohesiebeleid en het landbouwbeleid.

Maatregelen om het foutenpercentage te verlagen

Het Parlement en de Raad zijn verheugd over de daling van het totale foutenpercentage, maar vinden dit nog steeds te hoog, met name op het gebied van het cohesiebeleid. De Commissie neemt kennis van alle door de Rekenkamer gemelde fouten en onderneemt de nodige stappen in alle gevallen waarin zij over een rechtsgrondslag beschikt om op te treden, in samenwerking met de lidstaten en de uitvoerende partners, waarbij zij waar nodig financiële correcties eist en de nodige corrigerende maatregelen vraagt om de beheers- en controlesystemen verder te verbeteren.

Cohesiebeleid

De Commissie is verheugd over de daling van het door de Rekenkamer geraamde foutenpercentage voor de uitgaven in het kader van het cohesiebeleid ten opzichte van 2023 en 2022, en merkt op dat het verschil tussen de beoordeling van het foutenpercentage door de Commissie (zoals vermeld in haar jaarlijkse activiteitenverslagen) en die van de Rekenkamer verder is afgenomen.

Om een gemeenschappelijk begrip van methodologieën te bevorderen, heeft de Commissie haar dialoog met de Rekenkamer via speciale workshops versterkt. In 2025 hebben zij zich gericht op het kwantificeren van onregelmatigheden bij overheidsopdrachten in het kader van de cohesie-uitgaven volgens het kwantificeringsschema van de Commissie (dat de Rekenkamer vanaf de controle met betrekking tot de betrouwbaarheidsverklaring van 2025 zal gebruiken).

Gedurende het hele jaar 2025 heeft de Commissie nauwlettend toezicht gehouden op de uitvoering van het actieplan dat in 2024 met de auditautoriteiten was overeengekomen, met als doel hun opsporingscapaciteit te versterken: er wordt vooruitgang gemeld op verschillende gebieden, waaronder het analyseren van de onderliggende oorzaken van fouten, het delen van resultaten met de autoriteiten die de programma's beheren, het bijwerken en verbeteren van auditcontrolelijsten om de volledigheid en samenhang ervan te waarborgen, en het beter benutten van diverse databases ter ondersteuning van de auditwerkzaamheden.

Tegelijkertijd erkent de Commissie dat de complexiteit van de uitvoeringsregelingen het risico op fouten kan vergroten, en stimuleert zij daarom actief het gebruik van vereenvoudigde kostenopties en regelingen waarbij de financiering niet aan de kosten is gekoppeld.

Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB)

De Commissie heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het vereenvoudigen van de regels en het voorkomen van fouten door efficiënt gebruik te maken van de beschikbare informatie. Het uitvoeringsmodel van het GLB voor de periode 2023-2027 biedt de lidstaten de mogelijkheid om de maatregelen af te stemmen op hun behoeften. Zo ondersteunt de Commissie de lidstaten bij het opzetten en uitvoeren van ecoregelingen en stimuleert zij het gebruik van vereenvoudigde kostenberekeningsmethoden.

Het gebruik van nieuwe technologieën (zoals het areaalmonitorsysteem, Sentinel-gegevens van Copernicus en kunstmatige intelligentie) helpt fouten in het GLB te voorkomen en op te sporen. De Commissie blijft de lidstaten ondersteunen bij het aanpakken en voorkomen van fouten door richtsnoeren te verstrekken, capaciteitsopbouw te bevorderen, de uitwisseling van beste praktijken te stimuleren en toezicht te houden op de kwaliteit van het geïntegreerd beheers- en controlesysteem.

Herstel- en veerkrachtfaciliteit

Er is een robuust controle- en auditsysteem voor de herstel- en veerkrachtfaciliteit ingesteld. Dit omvat een geactualiseerde auditmethodologie voor i) de bescherming van de financiële belangen van de EU, ii) de versterking van de controles op de internecontrolesystemen van de lidstaten op het gebied van staatssteun en overheidsopdrachten, en iii) de versterking van de samenwerking binnen de Commissie.

Bij de herzieningen van de nationale herstel- en veerkrachtplannen is rekening gehouden met eerdere ervaringen bij de uitvoering en met aanbevelingen van de Rekenkamer, het Parlement en de Raad, met als doel de verschillen in de interpretatie van de EU-wetgeving door de Rekenkamer en de Commissie te verkleinen. De Commissie heeft voorgesteld om alle dubbelzinnige of overbodige bewoordingen uit de uitvoeringsbesluiten van de Raad te schrappen, zodat deze uitsluitend de essentiële vereisten bevatten om aan te tonen dat aan een maatregel is voldaan.

De Commissie sluit zich aan bij de waarschuwing van de Raad tegen nieuwe regels, tegenstrijdige eisen of strengere voorwaarden die achteraf aan de lidstaten worden opgelegd¹² tijdens de uitvoering. Het wijzigen van de richtsnoeren inzake de uitlegging van juridische begrippen in het laatste jaar van de uitvoering van het instrument zou nieuwe juridische en praktische problemen veroorzaken voor de lidstaten.

Horizon Europa

¹² Zie punt 11.4 van de aanbeveling tot kwijting van de Raad.

De Commissie is doorgegaan met het verfijnen van haar aanpak bij de uitvoering van forfaitaire bedragen in het kader van Horizon Europa, waarbij zij rekening hield met feedback uit eerdere proefprojecten, de Rekenkamer en voortdurende dialoog met belanghebbenden als onderdeel van haar beoordeling van projecten waarbij gebruikgemaakt wordt van forfaitaire financiering. Hierdoor kan de Commissie het vereenvoudigingspotentieel voor de begunstigden optimaal benutten en tegelijkertijd de controles richten op de uitvoering door de begunstigden van gefinancierde projecten, in overeenstemming met de overeengekomen prestaties.

Extern optreden

De Commissie heeft de aanbevelingen van de Rekenkamer aanvaard en geeft gevolg aan de bevindingen daarvan. Wat betreft de vraag of de uitvoeringspartners van de Commissie de auditors van de Rekenkamer volledige toegang tot documenten moeten verlenen, bevordert de Commissie voortdurend de uitwisseling tussen de betrokken instanties en de Rekenkamer om tot passende oplossingen te komen.

Europees Ontwikkelingsfonds

Het Parlement stelt met bezorgdheid vast dat het geschatte foutenpercentage in 2024 op 6,5 % ligt (8,9 % in 2023). Om fouten bij de afwikkeling van voorfinanciering te beperken, heeft de Commissie haar partners verzocht hun rapportagemodellen te herzien, zodat de gedane uitgaven gemakkelijker kunnen worden geïdentificeerd.

De Commissie heeft ook haar controlestrategie herzien en is begonnen met de uitvoering van belangrijke aanbevelingen, onder meer door de ontwikkeling van een dashboard voor risicoprofilering om i) na te gaan in hoeverre partners voldoen aan financiële en operationele normen en toegang hebben tot documenten, ii) controles achteraf te versterken en iii) de rapportage aan de Commissie door organisaties die op basis van een pijlerbeoordeling worden geëvalueerd, te verbeteren.

4. Transparantie

De Commissie zet zich in om een hoge mate van transparantie rond EU-financiering te waarborgen door financieringsgegevens op grote schaal openbaar te maken via het systeem voor financiële transparantie en het financierings- en aanbestedingsportaal. In de toekomst zal het nieuwe Single Gateway-portaal voor nog meer transparantie zorgen.

a. Transparantie van EU-financiering

Met transparantie als leidend beginsel gaat de Commissie verder dan de geldende wettelijke vereisten en hanteert zij de hoogste transparantienormen onder internationale organisaties, waarmee zij bijdraagt tot het zichtbaar maken van de met EU-middelen bereikte resultaten.

In overeenstemming met de kwijtingsresolutie, waarin de Commissie wordt opgeroepen ervoor te zorgen dat alle subsidieovereenkomsten, met inbegrip van exploitatiesubsidies, voldoen aan de vereisten inzake transparantie, traceerbaarheid en zichtbaarheid van de middelen¹³, merkt de Commissie op dat informatie over de doelstellingen en resultaten van door ngo's uitgevoerde projecten (met inbegrip van belangenbehartigingsactiviteiten) reeds openbaar is op het financierings- en aanbestedingsportaal van de EU. Bovendien moeten belangenvertegenwoordigers die zich in het transparantieregister registreren als vertegenwoordigers die geen commerciële belangen behartigen (waaronder doorgaans ngo's), hun lobbyactiviteiten rapporteren, hun belangrijkste financieringsbronnen opgeven en elke bijdrage van meer dan 10 000 EUR die 10 % van hun totale begroting overschrijdt, openbaar maken, met vermelding van de naam van de donateur. De door de Commissie voorgestelde prestatieverordening voor het MFK 2028-2034 zorgt voor een standaardisering van de resultaatindicatoren, wat de transparantie verder zal verbeteren, net als de geplande centralisatie en uitbreiding van de informatie die beschikbaar zal zijn via de toekomstige "Single Gateway" (één toegangspoort), zoals vastgelegd in die verordening. De Commissie bevestigt nogmaals haar steun aan maatschappelijke organisaties, onder meer via exploitatiesubsidies binnen de huidige programmeringsperiode, in overeenstemming met de EU-strategie voor het maatschappelijk middenveld, waarin wordt erkend dat er behoefte is aan toereikende, duurzame en transparante financiering voor het maatschappelijk middenveld.

De Commissie heeft met het Parlement samengewerkt in het kader van de werkgroep voor toezicht van de Commissie begrotingscontrole inzake de financiering van ngo's en andere entiteiten, en heeft alle gevraagde documentatie verstrekt, met inachtneming van het geldende wettelijke kader ter bescherming van vertrouwelijke informatie.

Wat betreft de transparantie in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit is de Commissie het ermee eens dat volledige en betrouwbare informatie over de uiteindelijke begunstigen van essentieel belang is om misbruik van middelen te voorkomen, fraude op te sporen en in alle lidstaten gelijke normen voor verantwoording te waarborgen¹⁴, en merkt zij op dat het Parlement alle passende maatregelen zal overwegen die binnen zijn bevoegdheden vallen om naleving te waarborgen, met inbegrip van juridische stappen¹⁵. De Commissie wijst erop dat zij verplicht is het instrument uit te voeren zoals overeengekomen door de medewetgevers, met inbegrip van de wettelijke bepalingen inzake rapportage door

¹³ Zie punt 161, xxi) — 2025/2145(DEC).

¹⁴ Zie punt 278 — 2025/2145(DEC).

¹⁵ Zie punt 6 — 2025/2145(DEC).

de eindbegunstigden, en is van mening dat zij deze bepalingen consequent en naar behoren heeft toegepast, in het licht van de voorwaarden en wettelijke definities die in de RRF-verordening zijn vastgelegd.

In de kwijtingsprocedure heeft de Commissie de nadruk gelegd op de inspanningen die zijn geleverd om ervoor te zorgen dat de lidstaten hun verplichtingen nakomen en zelfs verder gaan dan die verplichtingen. De Commissie zal de lidstaten krachtig blijven aansporen om aanvullende gegevens te verstrekken en zal de instrumenten waarover zij beschikt inzetten indien zij niet voldoen aan de wettelijke vereisten van de verordening.

Vanaf het volgende meerjarig financieel kader voorzien de voorstellen van de Commissie in de publicatie van informatie over ontvangers van EU-financiering in het kader van alle beheersvormen op de centrale website “Single Gateway” (met inbegrip van het verbeterde systeem voor financiële transparantie)¹⁶. Volgens het voorstel van de Commissie voor de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap zal informatie over begunstigden, eindontvangers, contractanten en onderaannemers zowel op nationaal niveau als op EU-niveau worden bekendgemaakt via de centrale toegangspoort (Single Gateway)¹⁷.

b. Transparantie en verantwoordingsplicht van de Commissie

De Commissie hanteert bij al haar activiteiten en besluitvorming de hoogste normen op het gebied van transparantie. De medewerkers van de Commissie zijn onderworpen aan regels inzake documentbeheer en archivering, en aan beveiligingsaanbevelingen voor het toegestane gebruik van openbare applicaties voor instant messaging en andere communicatiemiddelen van de organisatie. In dit verband ziet de Commissie toe op de naleving van de EU-regels inzake de toegang van het publiek tot documenten, met inbegrip van tekstberichten (registratie van werkgerelateerde communicatie).

Hogere ambtenaren zijn, net als alle andere personeelsleden, gebonden aan de verplichtingen van het Statuut, onder meer op het gebied van ethiek en integriteit (bv. ad-hocverklaringen inzake belangenconflicten, verklaringen over de tewerkstelling van de echtgenoot of verzoeken om goedkeuring van nevenactiviteiten). De Commissie verstrekt informatie, opleiding en advies over ethische kwesties om haar personeel en bestuurders te ondersteunen bij het nakomen van hun verplichtingen. De verplichtingen uit hoofde van het transparantieregister gelden voor alle bestuurders, die hun bijeenkomsten met in het register opgenomen belangenvertegenwoordigers openbaar moeten maken.

¹⁶ Artikel 12 — COM(2025) 545 final.

¹⁷ Artikelen 63 en 64 — COM(2025) 565 final.

De namen en taken van de speciale adviseurs die aan elk lid van de Commissie zijn toegewezen, zijn openbaar te raadplegen op de [website van de Commissie](#).

De Commissie neemt nota van de bezorgdheid van het Parlement over de werking en de doeltreffendheid van de formele procedure inzake intimidatie. Onder leiding van de hoofdvertrouwenspersoon zal de Commissie onafhankelijke deskundigen inschakelen ter aanvulling op het onderzoek dat de Commissie reeds heeft gestart naar de uitvoering van haar beleid tegen intimidatie¹⁸. Meer in het algemeen zal de Commissie zich blijven inzetten om een veilige omgeving voor het melden van misstanden te waarborgen, onder meer door de bekendheid, toegankelijkheid en het vertrouwen in de beschikbare kanalen te vergroten, en zal zij, in het kader van de lopende herziening van de richtsnoeren inzake klokkenluiders, ernaar streven deze zo nauw mogelijk af te stemmen op de normen die zijn vastgelegd in Richtlijn (EU) 2019/1937.

5. Houdbaarheid van de schuld

De Commissie is het ermee eens dat bij alle toekomstige begrotingsbeslissingen rekening moet worden gehouden met de houdbaarheid van de schuld van de Unie¹⁹. De termijn voor de terugbetaling van schulden in verband met niet-terugvorderbare steun in het kader van NextGenerationEU loopt tot 2058, waardoor de EU over een ruime periode beschikt om de terugbetalingen te regelen zonder noemenswaardige verstoringen of afbreuk te doen aan de financiële stabiliteit. Overeenkomstig artikel 256 van het Financieel Reglement stelt de Commissie een jaarverslag op waarin de houdbaarheid van de voorwaardelijke verplichtingen en de begrotingsruimte van de EU wordt beoordeeld, ter ondersteuning van het toezicht op de begrotingshoudbaarheid.

De Commissie is verheugd over de goedkeuring door het Parlement van haar voorstellen voor nieuwe eigen middelen en is het ermee eens dat de ontwikkeling van daadwerkelijk nieuwe eigen middelen van essentieel belang is om te voorkomen dat de schuldafllossingskosten prioriteiten in toekomstige meerjarige financiële kaders verdringen²⁰. De invoering van nieuwe eigen middelen vereist politieke wil en betrokkenheid van alle partijen. De voorstellen van de Commissie voorzien in een vast jaarlijks bedrag voor de schuldafllossingskosten. De terugbetaling van NextGenerationEU zal binnen de maxima van het financieel kader blijven. Het renterisico zal vanaf 2028 zeer beperkt zijn, aangezien er na 2026 geen

18 Besluit van de Commissie van 12.12.2023 — C(2023)8630

19 Zie punt 7 — 2025/2145(DEC).

20 Zie punt 47 — 2025/2145(DEC).

nieuwe netto-uitgiften meer zullen plaatsvinden en het jaarlijkse vaste bedrag aan schuldaflossingen volledige voorspelbaarheid garandeert.

6. Vooruitblik

In juli 2025 heeft de Commissie haar voorstel gepresenteerd voor een ambitieus, flexibel en toekomstgericht meerjarig financieel kader voor de periode 2028-2034. Het bouwt voort op de sterke punten en de grondbeginselen van het huidige kader, en op de daaruit getrokken lessen, en maakt het tegelijkertijd eenvoudiger, flexibeler en doeltreffender²¹; daarbij wordt rekening gehouden met de aanbevelingen van het Parlement, de Raad en de Rekenkamer in het kader van de kwijting.

Solide governance, transparantie en krachtig politiek toezicht vormen een integraal onderdeel van elk aspect van deze voorstellen. De Commissie werkt nauw samen met het Parlement en de Raad om tot een ambitieus, evenwichtig en tijdig akkoord te komen over het volgende meerjarig financieel kader en de sectorale programma's.

* * *

²¹ Zie COM(2025) 570 final.